

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 13

Lýsingarprísur fyri mm: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 29. mars 1952

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárid

25. Arg.

EINKI VERKFALL 1. APRÍL

Vinnufeløgin yvirtaka lönjavningar- og forskots- rindannargrunnin

Sumvit sögdu frá í seinasta blaði, var semingsmaðurin komin til Havnar og nýggjar tingingar skuldu taka til taka til millum partarnar. Dánjal Klein kom til Havnar mikudagin og longu

Hákun lyftir tjóðveld- ismenn at atkvøða

Tá ið málið um at steðga øllum havnarættanum, ið enn ikki eru í gerð var fyri á tingi, komu stjórnarflokkarnir í minniluta, tá bert 14 atkvøðu fyri hesum. Tá Hákun rakti við hetta, tók hann í D. P. Danielsen, og lyfti hann upp og rópti »Fimtan«. Soleiðis varð hetta mál samtykt.

TROÐKAÐIR

uppi ein krók

hava fiskimenn noyðst at gingið við til at yvirtaka lönjavningina og forskotsrindanina.

Við svongdini í durinum er ilt við at gera.

Men teir siga sum Sigmundur frægi á sinni:

»Grátum ikki frændi,
men latum okkum tí longur minnst.«

HEREFTIR VERÐUR TAÐ BEST fyri Kristjan lögmann og Jóhann fólkatingsmann at sita heima

Kristjan lögmaður og Jóhann fólkatingsmaður hava av sonnum mist andlitið yvir fyri hvørjum javnaðarmanni í Danmark.

Javnaðarmenn í Føroyum og í Danmark ein og javnaðarmenn kring allan heiminn standa solidariskir. Teir menn og flokkar, ið valdið tey demokratisku rættindini hjá javnaðarmonnum á einum staði, eru í útlegd og fíggingar hjá øllum javnaðarmonnum, hvar ið teir so eru.

Kristjan lögmaður og Jóhann fólkatingsmaður síðu Hædloft, Kampman og hvørjum einasta góðum javnaðarmanni í Danmark knýttan nevan í andlitið, tá ið teir og teirra menn á tingi saman við fólkaflokksmonnum voldtóku tey demokratisku rættindini hjá arbeiðarafjöldini á Tvöroyri við uttan grund, men einans av politiskari hevnd gírd bannaðu.

formanni og næstformanni arbeiðarastýrisins í Fróðbiar kommunu, formanni og øðrum stjórnarlinum Fylkingar,

formanni og øðrum stjórnarlinum Fiskagentufelagsins,

mikukvöldið vóru partarnir, fiskimannafeløgin, motorpassarafelagið, skiparafelagið, reiðarafelagið og felag føroysku trolaraeigara, samdir um sátt málarnar eins og at yvirtaka lönjavningar- og forskotsrindannargrunnin, treytað av at lögtingið broytti galdandi lógir, soleiðis at allir fiskimenn fáa lönarviðbót sum framanundan eins og forskotsrindan kemur at umfata allar fiskimenn, fyribils tó soleiðis, at forsyrgjafar fáa 400 kr. og ikki forsyrgjarar 200 kr. um mánaðin.

Ein lógargrein, ið noydd er á fiskimenn

Grein 3. í sáttmálanum um nýskipan lönjavningar- og forskotsgrunn sigur: »Um útgærdarmaður fær lán frá L/F Føroya Fiskasölu 50 pluss 25 %, tá ið fiskur er landaður, men ikki av skipaður, verður ein eventuell forskotsrindan úr grunninum til ávarandi manning at halda aftur av nevndu 25 % og beinleiðis at rinda aftur til forskotsgrunnin.

Forskotsgrunnurin hevur skyldu so við og við at senda inn til Føroya Fiskasölu yvirlið yvir alla forskotsrindan, ið latin er.«

formanni Føroya javnaðarflokksins, øllum øðrum, sum eru ella hava verið limir í driftsráð A. T.s nakran tíð í 25 ár at verða valdir í driftsráðið fyri hitt nýggja A. T.

Afturat hesari politisku ránsmanngerð rændu teir meirlutan frá arbeiðarunum í tí nýggja driftsráðnum við at skerja talið á driftsráðslimumum sum arbeiðararnir skuldu velja frá 3 av 5 til 1 — ein — av 3.

Aldri áður hava landsstýrið og lögting kraft mann í stjórn fyri at læna felagi pening og enn og minni — sum í A. T. tiffellinum — bara fyri at veita ein tiltaksgaranti aftaná eina væl stýrda og væl konsolideraða kommunu — kanska tað best konsolideraða í øllum Føroyum.

Aldri hava nakrir politiskir oddamenn verið so óekonomisk forfylgdur sum oddamenn fakfelaganna og javnaðarmanna á Tvöroyri.

Henda forfylging fær eitt kollektivt svar, tað skulu Kristjan lögmaður og Jóhann fólkatingsmaður vera visur í. Teir sita tí betri heima enn burturi í Danmark.

Nevndu lógir vóru til viðgerðar í tinginum í gjár.

Her varð lóg viðtikið, ið yvirletur nevndu grunnar til feløgin, uttan at landsstýrið vil taka ábyrgd av nakrari ílegging um peningur skuldi komið at resta í.

Kallsoy og fl. hövdu broytingaruppskot um, at landsstýrið tók lánabyrgd av írestandi peningi, men hetta fall.

Teir nýggju sáttmálarnir verða nú sendir teimum ymsku felagsstjórnunum til endaliga viðtøku.

Feløgin ætla at royna ta nýggju skipanina.

Sostatt er landið bjargað undan einum oyðandi verkfalli á hesum sinni.

Henda lógargrein sigur greitt og týðuliga, at tað er lagt í hendur reiðarans um fiskimenn yvirhövur skulu fáa eitt einasta oyra í forskotsrindan av tí nógv umreypaða fiskalánspeninginum.

Hvat hevur landsstýr- ið lovað skiparunum?

Tá ið skipararnir komu til fiskimenninar, skiltu hesir soleiðis sum teir komu frá landsstýrinum, og at tað sum teir báðir vórðu samdir um, vildi landsstýrið fremja.

Men so varð ikki.

Annaðhvørt hava so skipararnir ella landsstýrið brotið orð.

Hetta er ikki fyrstu ferð, at menn eru vónbrotnir av landsstýrinum.

Automattelefonin

Roknað verður við, at automattelefonin í Havn kann takast í brúk 1. jan. 1953. Nýggja telefonstöðin hevur higartil kostað 600.000 kr. Tað, ið eftir er at gera, kemur at kosta 250.000 kr.

Nevnd Føroya arbeiðarafelags hevur havt fund fyrst í vikuni. Fundurin tók til mánakvöldið og endaði mikukvöldið. M. a. var til umrøðu: innliman í Det samvirkende fagforbund í Danmark.

Hesum viðvíkjandi varð avgjørt at taka upp samráðingar við D. s. f. fyri at kanna möguleikar og treytir fyri

SMIRIL skal leggjast 1. mei

Landsstýrið hevur sett uppskot um at leggja Smiril 1. mai, og síðani fáa hann seldan. Eitt broytingaruppskot frá O. F. Joensen var tó viðtikið, har sagt verður at Smiril skal leggjast 1. mai, og ikki seljast fyrr enn Ólavsøku-tingið av nýggjum hevur tikið stöðu til spurningin.

Stjórnarflokkarnir hava einsamallir ábyrgdina av hesi gerð.

Tænastufólk telefon- verksins

Á telefonstöðini í Havn eru 25 tænastukvinnur. Lönarstig frá 725.01 kr. til 126.30 kr. um mánaðin. 2 boðgeitur, lön: 225 kr. um mánaðin. Á telefonverkskrivstovu: 13 tænastukvinnur. Lön: frá 833.70 til 426.30 kr. um mánaðin. 1 tekn. deildun: 3. telefonmeistarar. Lön 847.70 kr. um mánaðin, pluss 100 kr. um árið fyri hvørt barn undir 15 ár. Hertil eru 26 aðrir tænastumenn — tímalöntir.

Á telefonstöðini í Klakksvík eru 12 tænastukvinnur.

Kring um landið eru 15 tænastumenn, ið hava regluliga umsjón við telefonini. Lön teirra er frá 3.50 til 3.95 kr. um tíman.

Úr Vági

Lítill fiskur er kominn hesa vikuna. Bátarnir hava ligið um 4000 pund. Norðlýsið hevði tó 8500 pund, 3 setur. Hann var á Havnini í gjár. Teir skulu nú fiska til ísfisk.

Nýggja kirkjan í Rituvík

Rituvíkingar hava søkt til tingið um at fáa studning til nýggja kirkju í bygðini. Málið hevur verið til viðgerðar, men fyribils verður biðið um fleiri upplýsingar og hartil verður sagt í álitinum, at nevndin ræður íbúgvunum har til at umhugsa eina minni byggietlan. Stöðin er uppgivin at vera: 33½ alin long og 14 alin breið. Til sammetingar er Stranda kirkja 24 alin long og 12 alin breið.

Kostnaðurin er mettur til 120.000

Føroya arbeiðarafelag og Det samvirkende Fagforbund

innliman, tá ið serstøða F. A. ætlandi eisini krevur eina serstöðu í D. s. f. um samgongan kemur í lag.

Teir fyra limirnir, ið sambært lógina gingu út vórðu allir afturvaldir, nevnliga: Karl Jespersen, Tvöroyri, Andrea Ártung, Tórshavn, Árni á Rógvi, Vestmanna og Jens Vilhelm, Klakksvík.